

ETXEBIZITZA ARAZOA ETA FAXISMOA

Etxe kaleratze estrajudizialetatik harago doan arazoa

Azken hilabeteetan, zeresana eman du etxe kaleratze estrajudizialak egiten dituzten enpresen artetik ospetsuena den eta eskuin muturrarekin lotura duen Desokupak, Bizkaitik birritan kontratatu baitituzte beren zerbitzuak. Testuinguru horretan, faxismoari pauso bakarra aurrera egitea galarazteko irmotasuna agertu du hainbatek, eta egoera etxebizitza arazoaren eta faxismoaren arteko loturaz hausnarketa bultzatzeko baliatu duenik ere egon da. Zein dira etxebizitza arazoaren aurrean faxismoak dituen adierazpideak? Etxe kaleratze estrajudizialak gauzatzen dituzten enpresetara mugatzen da, edo askoz harago doa? Okupazioaren kriminalizazioak zein lotura du horrekin guztiarekin? Gisako itaunei segi diegu, etxebizitza arazoak auzi antifaxistarekin duen loturaren gainean argi printza batzuk jaurtiki guran.

 AMAIA LEKUNBERRI ANSOLA

Apirilak 15, ostegun goiza. Astegun buruzuri izanik, errutinazko espe-ro zatekeen egunaren monotonia haustera datoz mugikorrera sartutako mezu pareak: dirudienez, Desokupa enpresako hamar bat jazarroi Abadiñon daude, okupatutako etxe bat husteko asmotan. Asaldurarekin nahasirik azaleratu da harridura puntua ere, eskuin muturrarekin lotura duen enpresaren esku hartzeak ez baitira ohikoak Euskal Herrian. “Hemen ere hasi al dira etxejabeak faxisten zerbitzuak kontratatzen beren jabetzakoak diren etxeak husteko?”, galdegingo dio batek baino gehiagok bere buruari, halakorik normalizatzeko ekarriko lukeenaz arduraturik. Eguerdian datoz hurrengo berriak: azkenik, Alfredo Baeschlin kaleko etxebizitza hustu egin dute, Ertzaintza protestan bertaratutakoei oldartzen zitzaien bitartean. Abadiñoko Gaztetxeko kideek azalduko zutenenez, atea indarrez

bota ostean, Desokupako kideek etxeko bizilagunak “dokumentu bat sinatzera behartu” zituzten, bereizgarri duten jorkaeraz: presio eta mehatxu bidez. Gazteak helarazitakoaren arabera, inolako agindu judizialik gabe gauzatu zuten kaleratzea; ilegalki, alegia.

Behin kaleratzea burututa, Desokupako buru Daniel Estevek hustutako etxebizitza barruan grabatutako bideo bat igoko zuen sare sozialetara, Ertzaintzari helarazitako babesa eskertuz. Ez zen Jaurlaritzaren Poliziarekin zuten elkarlanaz mintzo zen lehen aldia, egun batzuk lehenago “okupazioa oso era berezian bizi den leku batean” esku hartuko zutela iragarritz publiko egindako bideo batean bertako Poliziarekin ondo koordinatuta zeudela adierazi baitzuen Estevek. Josu Erkoreka Segurtasun sailburuak, aldiz, gezurtatu egingo zuen Ertzaintzaren eta Desokuparen arteko

loturarik: apirilaren 30eko Eusko Legebiltzarreko kontrolerako osoko-bilkuran adierazi zuenez, batzuek eta besteek ez zuten izan “inongo kontakturik, ez desalojoaren aurretik, ez bitartean, ez ondoren”. Adierazpenok gezurtatu egiten dituzte Desokupak publiko egindako irudiek: bideoetako batean, Desokupako kide baten eta Ertzaintzaren patruila baten arteko elkarrizketa ageri da, zeinetan esku hartzearen gaineko informazioa trukutzen duten. Euskal Herritik kanpo, ezagun da enpresako kideek hainbat polizia agenterekin duten gertuko tratua; Blanca Todók *La Directan* argitaratutako *El negoci dels desallotjaments extrajudicials (Huste estrajudizialen negozioa)* erreportajearen zehazten zuenez, “[Desokupa enpresako] zenbaitek Poliziarekin lotura egiten duten bizi edota lan ibilbideak dituzte”. Bistan denez gurera ere iristen dira adiskidantzok.

ALERTA ANTIFAXISTA

Maiatza hasieran, Abadiñoko gertakariengatik hautsak oraindik harrotuak zirela eta probokazio gogoz, etxe kaleratzeak estrajudizialki eta legezketasunaren mugetan gauzatzen dituen enpresak berriz ere Bizkaian esku hartzekoak zirela jakinarazi zuen sare sozialen bidez. Esleitu zieten lan berria Bilboko etxebizitza bat hustea zela adierazi zuen Estevek, zehaztapen gehiago eman gabe. Egun gutxiren buruan zehaztuko zituen etxe kaleratzearen egun zehatza, eta zein auzotan jardungo zuten: antza, maiatzaren 12ko asteazkenez Bilboko Alde Zaharreen ziren etxe bat hustekoak. Informazio hori ezagutu orduko jo zuen alerta antifaxistak auzoan antolakuntzara dei eginez, helburu argiarekin: Esteve eta konpainiari sarbidea eragozteko, eta horien balizko agerraldiaren aurrean etxetik kanporatua izan zitekeen auzo-

tar orori nola jardun ezagutaraztea, etxe kaleratzea gauzatu zedin ekidin asmoz. Epe motzean hasi zen fruituak ematen auzotarren artean artikulatzen hasitako autodefentsa, albistea ezagutu eta egun gutxitara eskuz esku baitzebilen morroi koadrila batek etxe kaleratua izateko arriskuan egon zitekeenarentzat jarraibideak biltzen zituen protokoloa. Aurrea hartzea, aterik ez irekitzea, norbere defentsan zenbait mezu helarazteko soilik hitz egitea, grabatzea, gertakarien berri ematea eta Poliziari deitzea, horiek ziren gomendioak.

Gertakariok Alde Zaharreko bihotzean

Arrakala espazioa okupatu berri harra-patu zuten AZET Alde Zaharreko Etxebizitza Sindikatua. Apirilaren 17an *Etxebizitza ez da negozioa* lelopean egindako manifestazioaren akaberan Etxebarrietan Anaien plazako pisu batez birjabetu zirela jakinarazi zutenetik bi aste eskas besterik igaro ez zirela, segurtasun neurriak areagotu beharrean aurkitu ziren. Izan ere, Arrakalak bazituen jazarroien jo puntu izateko aukerak. Heine batean, iragarpena bete egin zen: auzokideen agendetan gorriz markatutako egunaren bezperan, maiatzaren 11ko goizaldean, bota zuten Arrakalako atea.

Hustea exekutatu zuena, baina, ez zen izan azken egunetan kezka iturri bilakaturako jazarroi koadrila, baizik eta "Bilboko Udalaren konplizitate osoarekin" aritutako Bilboko Udaltzaingoa. Kolpea jasan eta aurrera egitea beste aukerarik ez zuten izan ordea, kantoian buelta emanda segitzen baitzuen Desokuparen bisita posibleak, bai eta aste horretan bertan gauzatzekoak ziren sindikatuko bi kideren etxe kaleratzeak. Arrakalaren hustea salatzeko tartea galdu barik, faxistak auzotik kanporatzeko auzodefentsan segi zuten auzoko gainerako kolektiboekin batera.

Astearte arratsaldean, "Auzokideen etxebizitzan defentsan. Faxistak ez dira pasako! Gora Alde Zaharra antifa eta antikapia!" lelopean, ehunka lagunek zeharkatuko zuten Alde Zaharra, faxistei auzora sarbidea eragozteko prestu zirela adieraziz; eta asteazkenean, auzokideen egun osoko presentzia bermatzeko, gosari antifaxistarekin ekin zioten egunari, arratsaldean elkarretaratzea dei eginez. Eguerdirako, baina, garaipena zen albiste. Desokupak bideo batez jakinarazitakoaren arabera, beren zerbitzuak kontratatu zituen etxejabeak atzera egin zuen bere asmoetan, eta ez zuten Bilbon esku hartuko. Etxejabea kalean gerta zitezkeen istiluek beldurtu zutela adierazi zuen enpresak. *El Correo* egunkariak, aldiz, jabeek balizko errepresalien beldur zirelako egin zutela atzera zioen. Herritarrek emandako erantzunari esker, lortu zen kanpotik zetozen faxistei Bilbora sarbidea moztea eta etxe kaleratzea ekiditea; han eta hemen, aldarri bera entzun zatekeen: "Ez dira pasako!"

FAXISMOAK BADITU MILAKA AURPEGI

Garaipentzat du AZETek Desokupari bidea moztu izana, horretan ez dute zalantzarik. Alabaina, faxismoari modu zabalagoan aurre egiteko begirada ireki beharraz ohartarazi zuten egun mugitu haietan. Izan ere, Esteve eta haren lagunek buelta erdi eman bazuten ere, beraiek segitzen zuten aste horretan bertan beste bi etxe kaleratzeri aurre egin beharrean; eta horiek gauzatuko zituztenak neonazi piurako koadrila ez izan arren, arazoaren funtsak berbera izaten jarraitzen zuen. Gertatutakoaren bueltan, hala mintzo zen egun haietan Inurri Gorria erabiltzailea Twitter bidez: "Desokupa hiltzear dagoen faxismo zahar baten karikatua besterik ez da

ALERTA

ANTIFAXISTA

Zer egin nazi-morroiak bizi zaren etxean agertzekotan zu ta lagunak indarrez ateratzeko asmoarekin

Aurrea hartu

Ez ireki

Ez hitz egin

Baina...

Grabatu

Zabaldu

Deitu

HITZ EGIN AUZOKIDE, LAGUN eta hurbilekoekin **ORAIN**. Pentsatu nola elkar zaindu eta elkar abisatu, horretarako, kidetasun taldeak sortu.

...atea. **INOIZ EZ** Gogoratu enpresa pribatua dela eta ez daukatela agiri legalik sartzeko, **EZ SINETSI EZER EZ**

haiekin inola ere ez. **AHOHANDI ETA IRUZURTIAK DIRA**, hitz bitxiak hitzegiten dute eta zuzen zalantzak sortzen saiatuko dira. Gogoratu esaten duzun guztia zure kontra erabiliko dutela.

...haiei zuzendu behar bazara, izan dadila soilik esateko **"NO PODÉIS PASAR, HE LLAMADO A LA POLICÍA, MI ABOGADA ESTÁ EN CAMINO, NO PODÉIS PASAR...** behin ta berriz. Oldartzen badira, esan berdina, baina hobe ez beraiekin hitzegin.

Eskatu lagun eta auzokideei **KANPOTIK GRABATZEKO**. Sasi-baimena ematen diegun momentuak aprobetxatzen dituzte bortizki sartzeko. Argi geratu dadila haien eta zuen grabazioetan ez diegula baimenik eman.

ERABILI ESKURA DITUZUN TRESNA GUZTIAK ezagun eta lagunak zer gertatzen ari den jakin dezaten eta hurbildu daitezten lehen bailehen. **EZ ZAUDE BAKARRIK**

Bai... **DEITU POLIZIARI**. Ertzaintza ta udaltzaingoiari. Jasota geratu dadila **ETXETIK ATERATZEKO INDARKERIA ERABILTZEN ARI DIRELA INOLAKO AGINDU LEGALIK GABE**. Egon daitezela bi indar polizialak ziurtatzeko Erkorekak (Segurtasun Sailburua) dioten moduan "euskar poliziak ez dabilatzela naziekien elkarlanean.

–esbastikena eta larru-arras moztutako buruena–, zeinak aspaldi egin dion tokia askoz efizienteago den faxismo bati: jabetza pribatuaren eta merkantziaren diktadurarenari. Desokupak estetikoki errepresentatzen du faxismoa, baina egiatan arriskutsua dena beronen funtzio soziala da”. Eta funtzio hori betetzen jarraituko zen, aipatu enpresa tarteko egon ala ez. Hargatik, etxebizitza sindikatutik beharrezkoa ikusi zuten herritarrek Desokupari erantzutean erakutsitako indarra etxebizitza arazora birbideratzea. Egitekoan asmatu zuten nonbait, aste bereko ostiralean lortu baitzuten sindikatuko kide Judithen etxe kaleratzea geratzea.

Gatazka “faxismoa vs. antifaxismoa” antagonismoan kokatu ordez, “jabetza pribatua vs. desjabetzea” parametroetan kokatu beharraz mintzatu zen AZET egun haietan. “Erabaki politikoa izan zen diskurtsoa fokuz aldatzea”, diosku kideetako batek. “Argi dago afera antifaxistarekin lotura egin beharra dagoela. Ongi deritzogu ageriko egitea Euskal Herrian antigorputz antifaxistak izaten jarraitzen dugula, erakustea hemen badagoela herri bat faxismoaren aurrean altxatzen dena, baina hasi beharko ginatke barneratzen faxismoak hamaika aurpegi dituela eta etxebizitzaren desjabetzea, pobreen aurkako gerra, faxismoaren aurpegietakoa bat dela”, egin du irakurketa bigarren kide batek. Ildo berean, eta etxebizitza arazoari dagokionean ere faxismoak aurpegi askotarikoak izan ohi dituela bistaratu asmoz, ondoko itaunak airatu zituen Inurri Gorriak: zer ezberdintasun dago Desokuparen eta antzerako lana egiten duten gainontzeko enpresen artean? Zerk ezberdintzen ditu okupazio eta ez ordaintze kasuetan jazarriok bidaltzean datzan higiezin-agentzien *mobbing* praktikatetik? Jende txiroa eta gehienetan arrazializatua etxe kaleratzen duten okupen aurkako auzotarren mobilizazioak ez al ditu bulkada faxista berak bultzatzen? Zein da Desokuparen eta berauen zerbitzuak kontratatzen dituen jabearen arteko ezberdintasuna?

Erantzukizunak eskatzerako orduan ertz ezberdinak inplikatzeko hasiak dira batzuk. Horren adibide, Abadiñoko husegatik Bilboko Okupazio Bulegoak (BOB) Desokupari ez ezik etxejabeari ere salaketa jarri izana; besteak beste, norbanakoaren eskubidea modu arbitrarioan egikaritzea leporatu diote. Salaketa jartzeko arrazoiak jakinarazi

Desokuparen balizko bisitaren aurrean, Bilboko Alde Zaharrean egindako mobilizazioa.

zizkion Iñaki Carro BOBeko abokatuak *Anbotori*: “Kasu honetan, delitu larri bat egon daitekeela uste dugu. Jabe bati etxea okupatu badiote, baditu bere bideak horri aurre egiteko; salaketa ipini behar du epaitegian, edo polizia-etxean. Bide bi ditu, bide penal edo zigorgilea eta bide zibila; jabe guztiek dute aukera bata edo bestea aukeratzeko, baina ezin ditu pertsona batzuk kontratatu inor botatzeko”.

“Desokupak estetikoki errepresentatzen du faxismoa, baina egiatan arriskutsua dena beronen funtzio soziala da”
AZET Etxebizitza Sindikatua

SINTOMA GAITZETIK BEREIZTEN

“Gaur, atzo bezala, faxismoa ez da kapitalismoaren tresna besterik”, eta zentzu horretan, Desokupa eta antzerako enpresak “sintoma” besterik ez direla ere azpimarratu dute AZETeko kideek. Krisian dagoen kapitalismoaren zantzu argia. Historiak irakatsia baita sistema

kapitalistak bere oinarriak zabukatzeko ikusten dituenean, goi klaseak bere pribilegioak arriskuan daudela kontsideratzen duenean, faxismoaz baliatu ohi dela ordura arteko gauzen ordena irauli ez dadin.

Zentzu horretan, argigarria da etxe kaleratze estrajudizialak egiten dituzten enpresen eztanda testuinguruan jartzea. Blanca Todòk *La Directan* argitaratutako *Licencia per a desokupar (Desokupatzeko lizentzia)* erreportajearen nabartzen zuenez, enpresok aurrera eramaten dituzten praktikak aspalditik gauzatu izan dira “informaltasun gehiagorekin ala gutxiagorekin eta indarkeriazko izaera nabarmenarekin”, baina 2014an Desokupak agerpena egin zuenetik etxe kaleratze estrajudizialen sektore ekonomikoa bistaratu eta normalizatu joan da. European etxebizitza arazoa pairatzen duen populazioaren ehunekoak puztu bitartean joan dira ugaritzen gisako enpresak. Eskubide sozialen DESC Behategiko ikerlari David Hammouren hitzetan, “orokortutako larrialdi habitazionalak eta etxebizitza eskubidearen urraketak ezaugarritzen duten testuinguruan agertu dira enpresa horiek. Jendartearen zatirik zaugarrienak ezin du etxebizitza duinera sarbiderik lortu merkatuaren bidez, eta modu prekarioan egiten du, okupazioaren bidez”. Koiuntura horretatik sortu dira etxe kaleratzeak gauzatu dituzten enpresak, AZETeko kideen hitzetan “edozerren eta edozeinen gainetik jabetza pribatuaren defentsa egitea” xede dutenak. Merkatuan Desokupa

Hainbat hedabidetako saioren fotogramak, okupazioaren gaia ardatz.

marka erregistratua gailendu bada ere, dezente dira antzerakoak. Urrutira joan gabe, Desokupa Bilbon egitekoa zen balizko agerraldiaren aurrean herritarrak antolatzen ari ziren bitartean, enpresa horietako batek Basurtun etxe kaleratze ilegala gauzatu zuen.

Sindikatuak kideek azpimarratu bezala, baina, etxe kaleratze estrajudizialak egiten dituzten enpresak etxebizitza problematikaren aurrean jabetza pribatuaren defentsari erantzuten dien ertz bat besterik ez dira, askoren artean. Sintomak badu hainbat adierazpide forma, alegia. “Horregatik genioen berdin zaigula etxe kaleratzea gauzatzen duena Desokupa izatea, Arrakalakoa kasuan bezala Udaltzaingoa izatea, edota Judith gure kidearen etxe kaleratze bezala Udal Etxebizitzak eta Ertzaintza izatea. Ulertzen dugu denak direla arazo beraren aurpegi ezberdinak, krisian den kapitalismoarenak, eta denek defendatzen dituztela burgesiaren interesak; batzuk legezketasunetik, eta beste batzuk legegaren mugetan”, ebatzi dute. Horiekin batera, zerrenda osatuko lukete, besteak beste, hiriezen-agentziei burutzen duten *mobbingak*, edota jendea etxeetatik kanporatzeko batzen diren auzokide taldeek. Azken urte parean Ezkerraldean behin baino gehiagotan jazo den fenomeno da zerrendatuetan azkena, eta bistaratu egin du hainbat hedabidek betetzen duten funtzioa jendea jabetza pribatuaren defentsara –eta ondorioz, etxebizitza eskubidearen aurka– lerratzerakoan. Gertuko adibideetara joz, ikusi dugu Vocento taldeak nola baliatu

duen Victoria de Castroren kasua, okupazioarekin zerikusirik ez duten eta isolatuak diren bizilekuaren bortxatze kasuak okupazioarekin loturan eta zerbait orokortua bailiran aurkezteko, iritzi publikoaren zati esanguratsua okupazioaren aurka jarritz. Hainbat hedabidearen bide beretik, etxe kaleratze oldearen aurrean, askorentzat aterpea izateko alternatiba bakarra izango dena deslegitimatu dute iritzi publikoaren begietara.

OKUPAZIOAREN KRIMINALIZAZIOA, IKUSPEGI JAKIN BATEN HAZTEGI

“Etxebizitza izango da klase borrokaren fronte nagusienetakoa”. Pairatzen ari garen krisialdia areagotu egingo dela eta nonbait emango bada gordin etxebizitzaren eremuan izango dela deritzote AZETeko kideek. Jakintzat jotzen dute goi klaseak ere jakin badakien zerbait dela, iritzirik “ez dela kasualitatea etxe kaleratze estrajudizialak egiten dituzten enpresek hainbeste publizitate eta etekin izatea”. Egiten ari den okupazioaren kriminalizazioak kasualitatea ez dirudien era berean. Are, eskutik doaz bata eta beste; DESC Behategiko Hammouk azaltzen duenez, zenbait “diskurtso politikok eta mediatikok sustatua” da “okupazioenganako etsaitasuna”, eta “mesedetu egin dituzte pobrezia eta emergentzia habitazionala kriminalizatzen eta merkantilizatzen –eta era berean sustatzen– dituzten enpresak”. *El Salton* argitaratutako *El fantasma de la okupación, agítase antes de usar* (Okupazioaren mamua, astindu erabili

aurretik) erreportajearen Bartzelonako Hipotekek Kaltetutako Plataformako (PAH) kide Lucía Delgadok seinalatzen duenez, okupazioaren aurkako kanpaina politiko eta mediatikoak piztu egiten du “txiroaren eta are txiroagoa denaren arteko gerra”. Hots, ondoeza jendar-teko azpirengo geruzetara birbiderturik, arazoaren erantzuleak eta haien interesak babesten dituzte. Okupazioa “etxebizitza alorrera bideratu ez diren politiken” eta “lege garantistak aplikatu ez izanaren” ondorio dela ulertu eta onartu beharrean, betikoak kriminalizatzen direla dio.

Hedatzen ari den okupazioaren kontrako diskurtsoa desmuntatzera datoz datuak ordea. 2011koa da Espainiako Estatistika Institutuaren (INE) azken biztanleriaren eta etxebizitzaren errolda (*Censos de Población y Viviendas*), eta bertan jasotzen denez, EAEko 1.017.602 etxebizitzetatik 81.003 hutsik daude (etxebizitza hustzat jotzen dira lehen zein bigarren bizileku ez diren etxeak) eta Nafarroan 308.602 etxebizitzetatik 35.102 daude hutsik. Okupazioagatik jarritako salaketak, aldiz, 2021eko lehen hiruhilekoan 24 izan dira EAEn eta bakarria Nafarroan, eta 2020an 79 eta 17, hurrenez hurren. Espainiako Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren *Efecto de la Crisis en los órganos judiciales* (Krisiak organo judizialean izandako eragina) txostenetan jazotako datuen arabera, okupazioaren munta hainbatek irudikatzen dutenaren oso bestelakoa da. Muntaz gain, nolakotasunari dagokionean ere

bada ezberdintasunik barra-barra dibilen diskurtsoaren eta errealtatearen artean: Espainiako Estatuan okupazioari buruzko ikerketa burutu zuen Insitut Cerdàko Miguel Hernándezek *El País* egindako adierazpenen arabera, “gehienbat bankuen eta inbertsio funtsen jabetzakoak edo alokairuko parke publikokoak diren etxebizitzak” okupatzen dira. Eta VPS Group enpresaren arabera, finantza erakundeek dira okupatutako etxebizitzaren %80. Hedabide, segurtasun enpresa eta bestek jaurtikitzen dituzten mezuek oporretan egon bitartean bizitokia okupatu diezazuketela ulertzea ematen duten bitartean, etxebizitza hutsen kopuruaren ondoan anekdotikoak dira okupazio kopuruak, eta kasuen gehiengoan etxebizitzak ez dira partikularren eta etxejabe txikien jabetzakoak izaten –eta are gutxiago lehen bizilekuak–. Joaquim Bosch epailearen hitzetan, “instrukzio-epaile gisa daramatzadan hamasei urteetan ez zait egokitu lehen bizileku baten okupazio kasurik. Denak izan dira pisu hutsak, gehienetan bankuenak eta bestelako entitateenak”. Eta lehen bizileku baten okupazioa gertatuko balitz, ez ginateke okupazio kasu batez ariko, baizik eta bizilekuaren bortxatze kasu batez, Alejandra Jacinto abokatuak ñabartzen duenez.

Enekuriko Lagunek beren azalean pairatu dituzte diskurtso hori indartzeraz zetozen jazarpen mediatikoa zein beronen ondorioak, iazko urrian Enekuriko Fatima kaleko 3. zenbakian sartu zirenetik jo puntuan jarri baitzituzten *El Correo*, Tele5 edota Cuatrok. Are, informatzera mugatetik urruti, kazetarietako batek gertakizunetan esku hartu zuela jakinarazi dute: “Badakigu *El Correo*ko kazetari batek auzokide batekin harremana egin zuela –ez dakigu konpentsazio ekonomiko bitartez ala ez– eta horrela sortu zutela show mediatikoa. Auzokide hura arduratu zen auzokide talde bat okupen aurka mobilizatzeaz, auzokideek argi izan gabe zein ziren okupak, etxejabeak kontratatutako jazarroi enpresa ala gu hirurok”. Hedabideetara jotzea bide judiziala hartzeari uko egin zion etxejabearen enegarren estrategia izan baitzen, eta ordurako jarriak baitzituen presioa egiteko hainbat mekanismo martxan, Desokuparen gisako jazarroi koadrila bat kontratatzea kasu. Enekuriko lagunak Monte Negro jatetxea izandakoaren bulegoetan bizi ziren, eta morroiek jatetxean hartu zu-

ten aterpe hainbat egunez, okupatutako eraikinaren ingurumarietan topo egiten zuten oro jazarri eta mehatxatzeaz gain jatetxea barrutik birrinduz, auzoan zalaparta eraginez. “Nahastea sortu zuten, auzokideek ez zekiten zein ziren okupak”, seinalatu dute.

Bide judiziala hausnartu aurretik, justizia bere esku hartzen tematutako etxejabearen azken heldulekuak izan ziren hedabideak. Enekuriko lagunek azaldu dutenez, jasotako aholkularitza juridikoa medio, lehenago ala geroago etxejabearekin gatazka izango zutela barneratua zeukaten, baina behin unea iritsi zenean gertakizunak aurreikusitakoaren oso bestelako bidea hartzen ari zirela ohartu ziren: etxejabeak ez zion deitu Poliziari, ez zuen salaketarik jarri, eta hortaz ez zen jazo prozedura judiziala irekitzen zuen identifikazio-

“[*El Correo*ko kazetariak] auzokide talde bat okupen aurka mobilizatzeaz arduratu zen auzokidearekin aliantza egin zuen”

Enekuriko Lagunak

rik. Kontrara, “etxejabea zela zioen gizon bat bertaratu zen, ondoan salaketarik ez jartzeko aholkatu zion pertsona bat zuela, esanez bera arduratuko zela biharamunean zarraila aldatzeaz. Beraiekin hizketan aritu ginen, baina gu iraindu eta mehatxatu ostean alde egin zuten”. Jabearen bisita Madrilgo Carabanchel auzoko etxebizitza sindikatuko lagun bat bisitan zegoela jazo zen, eta hark gertatzen ari zitekeenaren susmoa hartu zuen: “Ohartarazi gintuen gerta zitekeena zela etxejabea saiatzea bere bitartekoeekin gatazkari aterabidea ematen”. Hala izan zen, hurrengo egunean hasi baitzen hiru kideek “higiezin *mobbing*” gisa identifikatu duten prozesua, erreferentzia egiten diona “etxetik alde egin genezan, etxejabeak martxan jarritako estrategia multzoari”. *Mobbinga* diruaren truk alde egi-

teko proposamarekin abiatu zen, eta ostean etorri ziren jazarroi koadrilaren presio eta jazarpena, hedabideen kriminalizazioa eta ondorioz zenbait auzokidek beren aurka egindako protesta.

Estrategia horiek guztiak baliatu ostean bide judiziala hartu zuen etxejabeak, “behingoagatik”. Alabaina, *mobbingak* jarraitu egin zuela diote: Erandioko Udalak erroldatzeko trabak jarri zizkiela azpimarratu dute, etxe kaleratzea jasoz gero oinarritzko zerbitzu sozialetara jotzea galaraziz; eta horrez gain, 3.000 euroko kauzioa ere eskatu zitzaie gehitu dute. “Horrek epaiketara joatea eragotzi zigun, etxe kaleratze prozesua azkartuz”. Hainbat jirabiraren ostean, lortu zuten zaurgarritasun ekonomiko egoera aitortzen zien informea eta etxe kaleratze agindua atzeratzea, baina ekainarekin batera beste aldearen presioak berriz agertu ziren: batetik, jatetxea izandako eraikinean obrei ekin zieten, obretako langile baten bidez berriz dirua eskainiz alde egitearen truke; eta bestetik, bide formaletik ere egin zieten presioa, beren zaurgarritasun ekonomiko informeari helegitea jarritz eta etxe kaleratze data aurreratuz. “Obrak *mobbingaren* parte izan dira, jakitun baikara Katalunian adibidez erabili izan duten bidea dela, presioa egin eta kaleratzeak azkartzeko”, zehaztu nahi izan dute.

Hau guztia behin behineko aterpeetatik kontaktu digute Enekuriko kideek, uztailaren 6an etxe kaleratu baitzituzten, hasiera batean aitortutako zaurgarritasun egoera aintzat hartu gabe eta hargatik bizitegi-alternatiba baten faltan. Nekaturik agertu dira, baina gogoz onartu dute beren esperientzia partekatze gongon, sinetsirik baitaude beren bizipena eta bertatik ateratako irakaspenak beste batzuentzat argigarri izan daitezkeela. Izan ere, Enekuriko kasuak aukera luzatzen du etxebizitza arazoaren bueltan ororen ginetik jabetza pribatua defendatzen duten ertz askotarikoak eta horien arteko loturak begiztatzen hasteko, eta okupazioaren kriminalizazioak makinaria horren erregai funtzioa betetzen duela bistartzeko. Enekuriko kideek garrantzitsua deritzote zentzu horretan informazioa pilatzeari eta ezagutzera ematen joateari, “geroz eta gehiago, desjabetua izan den eta bitartekorik ez duen jendearentzako aterabidea izango delako okupazioa, eta ez hainbeste konbikzio kontua”. ●